

Høringssvar fra NTNU: Grønn konkurransekraft

NTNU takker for muligheten til å gi et høringssvar til rapporten "Grønn Konkurransekraft".

Overordnet er NTNU positiv til rapportens innhold og ambisjonsnivå. Som kunnskapsinstitusjon ønsker NTNU å gi innspill til de delene av rapporten som omhandler forskningens og undervisningens rolle for grønn konkurransekraft, og hva regjeringens strategi bør inneholde for at NTNU skal kunne oppfylle sin oppgave.

NTNU ønsker å fremstå som fremragende forskningsinstitusjon, det er dette vi måles på i internasjonale ratingsystemer. Samtidig har NTNU et samfunnsoppdrag gjennom det å omsette forskning i praktiske og innovative løsninger. NTNU har nylig vedtatt strategi for samarbeid med arbeidslivet, og denne har følgende hovedmål:

1. NTNU skal bidra til samfunnsutvikling, verdiskaping og realisering av «kunnskap for en bedre verden» gjennom systematisk og strategisk samhandling med arbeidslivet
2. NTNUs samarbeid med arbeidslivet skal bidra til å utdanne kandidater med relevant og anerkjent kompetanse som kan utfordre etablerte sannheter, møte globale utfordringer og utvikle samfunnets framtidige arbeidsliv
3. NTNUs samarbeid med arbeidslivet skal resultere i forskning som fremmer nasjonal og internasjonal kunnskapsutvikling, og legge grunnlag for innovasjon, omstilling og nyskaping

En operasjonalisering av NTNUs strategi for samarbeid med arbeidslivet vil bidra til de tvers- og sektorvise anbefalingene generelt.

NTNU har videre fire overordnede strategiske satsninger (2014-2023); energi, havrom, helse og bærekraft, samt 3 satsningsområder for muliggjørende teknologier; IKT, nanoteknologi og bioteknologi. Spesielt i det tverrfakultære programmet NTNU Bærekraft er det flere initiativer som støtter direkte de anbefalingene som presenteres i rapporten "Grønn konkurransekraft".

Rapporten peker på at *Et forsknings- og utdanningssystem som leverer kunnskap og kompetanse av høy kvalitet, er et nødvendig grunnlag for produktivitet, omstillingsevne og grønn konkurransekraft*

Side 35 i rapporten summerer opp anbefalingene som er rettet mot forskning og utdanning.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	E-post: postmottak@adm.ntnu.no	Hovedbygget	+ 47 73 59 80 11	
	http://www.ntnu.no/administrasjon	Høgskoleringen 1 Gløshaugen	Telefaks + 47 73 59 80 90	

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandleren ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

Det pekes blant annet på behovet for tverrfaglig samarbeid forskning samtidig som behovet for sterk faglighet og kompetanse er viktig. Dette er i tråd med NTNUs egne strategier og er en av pilarene i de strategiske satsningene.

Det pekes videre på at forsknings- og utdanningsinstitusjoner bør etablere strategier for hvordan de skal bidra til grønn konkurransekraft. I regi av NTNU Bærekraft er det blant annet under etablering et nasjonalt senter for bærekraftige forretningsmodeller. Dette skal være et kompetanse- og kunnskapssenter innen det grønne skiftet knyttet til utvalgte strategiske og operasjonelle utfordringer norsk næringsliv står overfor i utviklingen av lavutslippssamfunnet. Gjennom senteret ønsker NTNU å systematisere og utvikle analytiske modeller og beslutningsstøtteverktøy for arbeidslivet, utforske forretningsmodeller for det grønne skiftet, samt å bidra til å styrke kommersialiseringen av forskning og innovasjon. Videre vil senteret sørge for at undervisning og forskning har god forankring i reelle utfordringer, og at prosjektene dekker arbeidslivets behov samtidig som det støtter opp under utviklingen av bærekraftige forbrukervalg. Dette er nedfelt i utkastet til Veikart for forskningsområdet Bærekraftig design og forretningsmodeller 2016-2019.

Det pekes også på at forskningen må vris fra det fossile til det grønne. Dette innebærer forskning på alternative energibærere og teknologi for fornybar. I tillegg innebærer det forskning knyttet til ressurseffektivisering og energireduksjon i alle ledd i verdikjeden av produkter. NTNU støtter utvalgets syn på dette punktet.

Et annet viktig poeng er at virkemiddelapparatet skal legge til rette for større andel av næringsrettet forskning gjennom oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Dette skal bidra til økte private investeringer i FoU, igjen er muliggjørende teknologier og deres samspill med sektorkunnskap, samt tverrfaglighet pekt på som viktige faktorer. Insentivordninger for kommersialisering av forskningsresultater er også noe som støttes av NTNU.

NTNU støtter de anbefalingene som er summert opp side 35 under forskning og utdanning.

Av andre tema som trekkes frem er livssyklusperspektivet, offentlige innkjøp og økte muligheter for forbrukere og investorer til å gjøre informerte beslutninger:

- NTNU er verdensledende når det gjelder forskning og metodeutvikling knyttet til livsløpsanalyser og nasjonale materialstrømsanalyser. Livssyklusenkningen er også sentral når det gjelder utvikling av forretningsmodeller for bærekraft, herunder sirkulære forretningsmodeller. NTNU støtter rapportens fokus på å styrke og videreutvikle nasjonal kompetanse på dette området.
- NTNU støtter videre opprettelsen av et Nasjonalt senter for innkjøpskompetanse. NTNU har forskere med spisskompetanse på dette området og som allerede samarbeider med andre miljøer

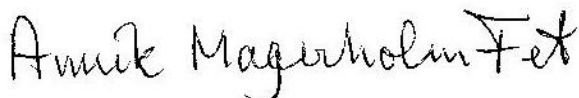
for å få opprettet et slikt senter. For å nå lavutslippssamfunnet bør offentlige innkjøp brukes til å drive bærekraftig innovasjon, f.eks. nye løsninger knyttet til offentlig nullutslippstransport innen 2020.

- Standardiserte metoder og enklere indikatorer må utarbeides for å tydeliggjøre hvilke valg som gir lavest miljøbelastning og størst sosial gevinst. Disse metodene må baseres på faglig innhold, men med en visuell brukervennlighet som er lett å tolke. Rapportering av klimarelatert risiko må bli en forutsetning for å sikre at investorer har et reelt bilde av risiko før investeringsbeslutninger blir tatt. NTNU etterlyser en sterk oppslutning om å ta i bruk de nyeste rapporteringstrendene som er utviklet internasjonalt, og støtter utvalgets anbefaling om å ta i bruk verktøyene beskrevet av the Financial Stability Board's Task Force on Climate-related Financial Disclosures, som ble lansert 14. desember 2016

Klimafokuset er til tider dominerende i rapporten i forhold til andre miljøaspekter. Dette er imidlertid forståelig ettersom reduksjon av klimagasser lå til grunn for ekspertutvalgets mandat. Grønn konkurransekraft innebærer også at andre aspekter må inkluderes i vurderingene, dvs at økonomi, miljø og sosiale forhold må vurderes samlet. Det er behov for å utvikle og synliggjøre disse sammenhengen og ekspertutvalget legger derfor vekt på forskningens viktige rolle. NTNU støtter en slik tilnærming.

NTNU stiller seg bak rapportens budskap om at fremtidens løsninger i økende grad er små innovasjonssystemer med samspill mellom ulike typer kompetanse. Ekstraordinær satsning på utvalgte tema har resultert i flere vellykkede pilotprosjekter ved NTNU som kobler sammen teknologiforståelse med perspektiver fra humanistisk, samfunnsvitenskapelig forskning og utdanning. Det kan være hensiktsmessig å prioritere utvalgte sektorer som blir viktigere enn andre i tiårene fremover. Langsiktighet er en forutsetning for å gi næringsliv og industrielle partnere mulighet til å delta i forskningsprosjekter over tid. Målrettede og høyprioriterte fokusområder fulgt av stabile rammevilkår kan gi trygghet for å løfte frem forskningsprosjekter med potensiale til å sikre innovasjon for å dekke faktisk kundebehov, forstå brukeratferd og skape nye forretningsmodeller.

Hilsen

Annik Magerholm Fet
Leder for satsingsområdet «Bærekraft og samfunnsutvikling»